

Fővárosi Ítéltábla
mint másodfokú bíróság
1.Mf.31.214/2022/10.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a személyesen eljáró **Felperes1** (Cím2) **felperesnek** a alperesi képviselő ügyvéd (alperesi képviselő címe) által képviselt **Alperes1** (alperes címe) **alperes** ellen elmaradt pótlék iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 21.M.70.771/2020/36. sorszámú ítélete ellen az alperes által 37. számon előterjesztett fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részében helybenhagyja.

A le nem rótt 51.968 (ötvenegyezer-kilencszázhatvannyolc) forint fellebbezési illetéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Ítéleti tényállás

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított ítéleti tényállás szerint a felperes 1992-ben kezdett dolgozni az Iskolában, mint fagott- és furulyatanár. A felperes a zeneiskolában a kötelező óraszámban 19-20 gyereknek zeneórát tartott, további két órában pedig a zenekar foglalkozásait vezette. A hozzá járó gyermekek vonatkozásában számos más feladatot is ellátott, ami a zeneiskola kialakult gyakorlata szerint a hangszeres tanárok feladata és felelőssége volt. A hozzá beosztott gyermekekkel és szüleikkel, szükség esetén a köznevelésüket ellátó iskolák tanáraival a kapcsolatot rendszeresen tartotta, gondoskodott a tanulói tananyaggal való ellátásáról, a tanulók többi (pl. szolfézs, zenekar, egyéb) órára való jelentkezésének feltételeit biztosította, intézte, ezeken az órákon való részvételüket figyelemmel kísérte. Tanulói részére rendszeresen közös foglalkozásokat és szakmai, illetve

nem szakmai jellegű társas programokat szervezett (pl. növendék hangverseny, külső helyszíneken hangversenyek látogatása, vendégszereplések megszervezése, szabadidős programok, táborok). A felperes feladata volt a hozzá járó tanulók tekintetében a gyermekjóléti, szükség esetén a gyermekvédelmi feladatok ellátása, a zeneiskolába járó gyerekek lelki fejlődésének nyomon követése és ha ezzel kapcsolatosan probléma adódott, a kapcsolatfelvétel a szülőkkel, vagy a gyermekek közismereti iskolájában tevékenykedő iskolapszichológussal. Év elején a tűzvédelmi- és balesetvédelmi oktatás megtartása, a házirend ismertetése és a szülők részére a szülői értekezlet megtartása. Tanulói kapcsán a felperes gondoskodott az adminisztratív feladatok ellátásáról (pl. a foglalkozási napló kitöltése és vezetése, tájékoztató füzet kitöltése, ellenőrzése és vezetése, összesítő és tanári munkalap kitöltése, tandíjak és térítési díjak beszedése, illetve később a befizetések ellenőrzése, bizonyítvány és törzslap kitöltése, illetve összeolvasása, hiányzások adminisztrálása). Mindezen adminisztratív feladatokat korábban kézzel, papír alapon intézte, a dokumentumokon neve mellett az osztályfőnök titulust feltüntetve. A KRÉTA rendszer bevezetését követően az intézmény vezetője részére osztályfőnöki jogosultságot állított be, így tudta az elektronikus rendszeren belül továbbra is mindezen adminisztrációs feladatokat ellátni.

[2] A zeneiskola vezetője a 2010/2011-es és a 2011/2012-es tanévre a felperes részére írásbeli megbízást adott az önálló tanulócsoport-vezetői feladatok ellátására azzal, hogy ezen feladatok ellátásáért osztályfőnöki pótlék jár. A dokumentum rögzítette, hogy önálló tanulócsoport-vezetői feladatok részét képezik mindazok a fentebb említett feladatok, amelyeket a felperes hangszertanítási és zenekarvezetői feladatai mellett ellátott. A 2012/2013-as tanévre a felperes a tanulócsoport-vezetői feladatok ellátására megbízólevelet már nem kapott, az abban részletezett feladatokat azonban továbbra is változatlanul ellátta és illetménye részeként az osztályfőnöki pótlékot is megkapta. A zeneiskola Szervezeti és Működési Szabályzatának ekkor és a mai napig hatályos 6.4. bekezdése rögzítette, hogy önálló tanulócsoport-vezető az, aki a jogszabály szerinti osztályfőnöki, tanulócsoport-vezetői feladatokat lát el. A feladat ellátására az intézményvezető egy adott tanévre bízta meg a tanulócsoport-vezetőt, akit ez idő alatt jogszabály szerinti pótlék illet meg. A zeneiskolában nem hangszeres tanárként tevékenykedő többi tanár (szolfézsztanár, korrepetitor, stb.) az órájuk megtartásán kívül egyéb feladatokat nem végzett, 2010 és 2013 között önálló tanulócsoport-vezetői megbízást és osztályfőnöki pótlékot nem kapott.

[3] 2013. szeptemberében a zeneiskola fenntartása a Tankerülethez került. A felperes ettől kezdve osztályfőnöki pótlékot nem kapott annak ellenére, hogy változatlanul ugyanazokat a feladatokat végezte, amit a 2010-2012-es időszakban részére átadott tanulócsoport-vezetői feladatok ellátására vonatkozó megbízólevél a tanulócsoport vezetői feladatokként rögzített.

Kereset és ellenkérelem

[4] A felperes módosított keresetében 2017. április 1-től 2019. november 30-ig terjedő időtartamra 872.900.- forint elmaradt illetmény megfizetésére kérte kötelezni az

alperest. Hivatkozásképpen előadta, hogy a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban Kjt.) köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról rendelkező 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet 16. § (2) bekezdése alapján jár részére az osztályfőnöki pótlék, mivel tanulócsoporthoz vezetői feladatokat látott el. E feladatokra 2010-2012 között kapott megbízólevelet, de ő ezt követően is ugyanezeket a feladatokat végezte. Az általa végzett adminisztráció során a zeneiskola vezetőségének tudtával és engedélyével az általa kitöltendő tanügyi és egyéb dokumentumokat mint osztályfőnök illetve tanulócsoporthoz vezető írta alá. A KRÉTA rendszer bevezetését követően az aláírása mellé ezt a titulust a rendszer automatikusan generálta. Hivatkozott arra, hogy más tankerületekhez tartozó zeneiskolákban a hangszeres tanárok az osztályfőnöki pótlékot továbbra is megkapták, a jogszabály a pótlék biztosítását nem a tankerületek választásától tette lehetővé, a pótlék a jogszabályban megnevezett feladatkör ellátásáért minden egyes pedagógusnak jár. Kereseti követelését 2017. április 1-től 2018. december 31. napjáig havi 20.300.- forintban, 2019. január 1. napjától pedig egy belső utasításra hivatkozással a középmezőben kérte megítélni.

[5] Az alperes ellenkérelmében kérte a kereset elutasítását. Hivatkozásképpen előadta, hogy a felperes nem jogosult osztályfőnöki pótlékra. 2013. szeptemberében az oktatási intézményeket nagyfokú szervezeti átalakulás érintette, amivel párhuzamosan a pedagógusok illetményrendszere is átalakult. A felperest foglalkoztató zeneiskolában folyó munka a korábbiaktól eltérően került megszervezésre, a zeneiskolában ettől kezdve tanulócsoporthoz nem voltak. Tanuló-csoportok hiányában tanulócsoporthoz vezetői feladatok sem merültek fel, a szélesebb közösséget érintő szervezési és adminisztratív feladatokat az intézményvezető, az intézményvezető-helyettesek és a munkaközösségvezetők (tanszakvezetők) látják el. A felperes a 2017. május 1. és 2019. december 31. napja közötti időszakban nem minősült tanulócsoporthoz vezetőnek. A felperes innentől csak a minden egyes zeneiskolában dolgozó pedagógusra kötelező feladatokat látta el. Azokat a feladatokat, amelyeket az intézmény kifejezetten tanulócsoporthoz vezetői feladatnak tekintett és amelyet a 2010-2012 között kiadott megbízólevelek részletesen körülírtak, a felperes ebben az időszakban már nem végzett.

[6] A felperes által ellátott feladatok általános pedagógusi feladatok voltak, amelyeket egy zeneiskolában minden pedagógusnak el kellett látnia. Minden pedagógusnak feladatát képezi a tanulók fejlesztése, a versenyekre való felkészítés, a szülőkkel való kapcsolattartás, az adminisztratív feladatok elvégzése, napló vezetése, vizsga, illetve beszámoló megszervezése, munkatársakkal és más intézményekkel való együttműködés. Ettől minőségileg különbözik a tanulócsoporthoz vezető feladata, hiszen ő egy adott közösség, csoport, osztály közös ügyeit intézi, a közösséghez tartozó egyének és kollektíva ügyében ad tájékoztatást, végez szervezési feladatokat, adminisztrál, közös foglalkozásokat vezet, gyermekjóléti, gyermekvédelmi hatásköröket gyakorol, szervezett formában házirendet ismertet, balesetvédelmi oktatást tart. Az osztályfőnöki feladatok ugyancsak egész más jellegűek. Egy közismereti iskolában tevékenykedő osztályfőnök a gyerekek egy szervezett csoportjával komplexen foglalkozik, a KRÉTA-ban is egészen más jellegű adminisztrációs feladatai vannak, mint a felperesnek. Az országban működtetett különböző intézményeknek viszonylagos önállóságuk van a szervezetük és működésük megállapítására, ezért álláspontja szerint önmagában abból, hogy más zeneiskolában voltak tanulócsoporthoz vezetői feladatokkal megbízott személyek, még nem következik, hogy a perbeli

zeneiskolában is lettek volna ilyenek. Emellett a kereset összecszerűségét is vitatta, álláspontja szerint legfeljebb a minimum összeget lehet megítélni a felperesnek.

Az elsőfokú bíróság döntése

[7] Az elsőfokú bíróság 649.600.- forint elmaradt illetmény megfizetésére kötelezte az alperest, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. A határozat indokolása szerint a Kjt. 75. § (1) bekezdése szerint végrehajtási rendelet ágazati, szakmai sajátosságukra tekintettel további illetménypótlékot állapíthat meg, ha ezt a munkakörbe tartozó, valamely, az általánostól eltérő munkafeltétel indokolja. A 138/1992. (X. 08.) Korm. rendelet 2010. február 10. napjától hatályos 15. § (2) bekezdés a) pontja szerint osztályfőnöki pótlék jár annak, aki iskolában osztályfőnöki feladatokat, kollégiumban, alapfokú művészetoktatási intézményben önálló tanulócsoporthoz vezetői feladatot lát el. Emellett a 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet 2019. november 28. napjáig hatályos 16. § (2) bekezdése is úgy rendelkezik, hogy osztályfőnöki pótlékokra jogosult az a pedagógus, aki iskolában osztályfőnöki feladatokat, kollégiumban, alapfokú művészeti iskolában önálló, tanulócsoporthoz vezetői feladatot lát el.

[8] Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy az alperes nem vitatta a per során, hogy a zeneiskolában 2013. előtt a léteztek tanulócsoporthoz vezetői feladatok és a felperes egy ilyen tanulócsoporthoz vezetésével meg volt bízva. Az elsőfokú bíróság kifejezett kérésére az alperes nem vitatta azt a felperesi állítást sem, hogy az alperesnél ellátandó tanulócsoporthoz vezetői feladatokat a 2010-2012. évben kiadott megbízólevelek foglalják össze. Az alperes állítása szerint a tanulócsoporthoz vezetői megbízólevélben részletezett feladatokat a fenntartóváltást követően már nem a hangszeres tanárok végezték el, így a felperes sem végezhetett ettől az időponttól kezdve tanulócsoporthoz vezetői feladatokat, csak olyanokat, amelyeket egy zeneiskolában bármely pedagógusnak el kell végeznie. A meghallgatott tanúk azonban az alperes fenti állításait nem támasztották alá. Az alperes által indítványozott tanúk a zeneiskola belső, tényleges működési rendjét nem ismerték, nem tudtak arról nyilatkozni, hogy az intézményben 2013 után a gyerekek csoportos formában hogyan szerveződtek, ki végezte el a gyerekek vonatkozásában azokat a feladatokat, amelyek az alperes által is elismerten korábban tanulócsoporthoz vezetői feladatok voltak. Ugyanakkor a felperes által indítványozott tanúk alátámasztották azt a felperesi állítást, hogy a zeneiskolában – még ha erről a tankerületnek esetlegesen nem is volt tudomása – a zeneiskolai működés megszervezése 2013 után teljes egészében ugyanúgy történt, mint korábban. tanú1. tanú, tanszakvezető úgy nyilatkozott, hogy a zeneiskola szervezeti felépítésében és működési módjában semmi nem változott. A zeneiskolába járó gyerekek vonatkozásában továbbra is a hangszeres tanár feladata a tanulók csoportba való összefogása, egyénileg és csoport szinten az összes adminisztratív feladat ellátása, részükre a tananyag beszerzése és a hozzá járó gyerekek csoportban való kezelése. Az iskola működési rendjében a gyermekjóléti, gyermekvédelmi feladatok azóta is a hangszeres tanároknak hárulnak, ahogy a balesetvédelmi tudnivalókat és a házirendet is a hangszeres tanár ismerteti a gyerekekkel. A gyermekek szüleivel való kapcsolatot is elsősorban a hangszeres tanárok tartják, miként a közismereti iskolákkal való kapcsolatot is. Azokon a tanszakokon, ahol van szülői értekezlet, azt a hangszeres tanár tartja, s a hozzájuk járó gyerekek közös foglalkozásának megszervezését és levezetését is ők bonyolítják.

[9] Szülő szülő tanúvallomásában megerősítette, hogy ő maga a gyakorlatban is tapasztalta, hogy mindezen feladatokat a felperes a hozzá járó gyermekek vonatkozásában valóban el is végezte. A gyerekeknek nagyon gyakran szakmai és egyéb szabadidős programokat szervezett, a gyerekeket tananyaggal ellátta, és ellenőrizte a gyerekek melléktanszakon való rendszeres jelenlétét és előmenetelét. A hangszeres órákon minden év elején a balesetvédelmi oktatást és a házirend ismertetését is megtartotta. Nemcsak a zeneiskolai feladatait teljesítette a felperes, de a gyerekek általános testi, lelki, szellemi fejlődését is nyomon követte és amennyiben ez szükséges volt, a szülő, a közismereti tanárok vagy az iskolapszichológus felé a kellő jelzéseket megtette. tanú2 tanúvallomásából pedig az is megállapítható volt, hogy az intézmény vezetősége adminisztratív szempontból is osztályfőnöki pozícióban lévőknek tekintette a hangszeres tanárokat, miután a tanügyi dokumentumokat a hangszeres tanárok osztályfőnökként írták alá, a KRÉTA rendszer bevezetésével pedig a rendszerben a vezetőség osztályfőnöki jogosultságot biztosított részükre.

[10] Az elsőfokú bíróság szerint a perben meghallgatott tanúk nem erősítették meg azt az alperesi állítást, hogy azokkal a feladatokkal, amelyeket a felperes a zenetanítás mellett ellátott, a zeneiskola összes tanára ugyanúgy foglalkozott volna. A tanúk elmondták, hogy szülőkkel, közismereti tanárokkal való kapcsolattartás kifejezetten a hangszeres tanárok feladata volt, ahogy a hozzájuk járó gyerekek csoportja számára a szakmai és közösségi programok szervezése is. Az pedig könnyen belátható, hogy egy gyermek vonatkozásában az általános jellegű adminisztratív teendőket (törzslap kiállítása, mulasztások igazolása, bizonyítvány kiállítása) csak egyetlen tanárnak kell elvégezni, miként a házirend és a balesetvédelmi ismeretek ismertetését is. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy 2013 után is ugyanúgy léteztek az iskolában az egyes hangszeres tanárokhoz köthető, sok szempontból egyetlen egységként kezelt tanulócsoporthoz, ahogy korábban és ezekkel a tanulócsoporthoz kapcsolatos lényeges teendőket továbbra is a hangszeres tanárok, mint tanulócsoporthoz vezetőik látták el. Az elsőfokú bíróság egyetértett az alperessel abban, hogy mind az egyes tankerületeknek, mind ezen belül az egyes intézményeknek viszonylagos szabadsága van a belső életük és működési rendjük megszervezésében, a perben felmerült adatok azonban azt támasztották alá, hogy a zeneiskola a belső működésének megszervezése során ténylegesen változatlanul fenntartotta azokat a csoportokat, amikre nézve számos lényeges feladat ellátása egységesen merült fel és ezeknek a feladatoknak az ellátásával a hangszeres tanárokat bízták meg. A gyerekekkel kapcsolatos adminisztratív teendők, a gyerekek csoportba szervezése, részükre programok szervezése, a szülőkkel és másokkal való kapcsolattartás, a tananyagok beszerzése és elosztása és még sok más feladat a zeneiskolába járó gyerekekkel kapcsolatosan továbbra is felmerült és semmilyen adat nem volt arra, hogy a fenntartó váltást követően ezt a feladatot bárki más vette volna át a hangszeres tanároktól. Ilyen körülmények között sem a tankerület, sem az intézmény szabadsága nem terjed ki arra, hogy akár saját szervezeti és működési szabályzata tartalmára, akár saját mulasztására hivatkozva azt állítsa, hogy mivel az intézményben a tanulócsoporthoz vezetésével formálisan senkit nem bízott meg, a pótlék sem jár senkinek. A jogszabály ugyanis az osztályfőnöki pótlék kifizetését a művészeti intézményekben a tanulócsoporthoz vezetői feladatok ellátásához és nem valamiféle formális megbízólevél kiadásához vagy ki nem adásához köti.

[11] Az elsőfokú bíróság nem tartotta relevánsnak azt az alperesi hivatkozást sem, hogy a zeneiskolákban a hangszeres tanárok, így a felperes sem látott el olyan feladatokat, amelyeket egy közismereti iskolában az osztályfőnök ellát. A jogszabály szövegezéséből ugyanis egyértelmű, hogy a jogalkotó teljes egészében tisztában van azzal, hogy az alapfokú művészeti iskolákban nem osztályok és osztályfőnökök vannak, hanem tanulócsoportok és azok vezetésével megbízott pedagógusok. Egy zeneiskolában nyilvánvalóan más a szervezeti felépítés, a működési rend, és mások a felmerülő feladatok, mint egy közismereti iskolában, de itt is szükség van arra, hogy valaki ellássa a tantárgy oktatáson túlmenően az egyéni és csoportos szinten felmerülő feladatokat. A felperes a perben sikerrel bizonyította, hogy a tanulócsoport-vezetői feladatokat a korábbiakhoz képest változatlan formában ellátta.

[12] Az elsőfokú bíróság az összecszerűséget a jogszabályi minimumnak megfelelő összegben határozta meg, mert a felperes a perben nem tudta sikerrel bizonyítani azt az állítását, hogy az alperesnek egy központi utasítása a pedagógusok pótlékainak mértékét a keretösszeg középértékében határozta volna meg.

Fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem

[13] Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, kérve az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatását és a kereset teljes elutasítását.

[14] Hivatkozásképpen előadta, hogy az elsőfokú bíróság ítélete sérti a 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet perbeli időszakban hatályos 16. § (2) bekezdését, mivel a felperes nem látott el önálló tanulócsoport-vezetői feladatokat. Az alperesi intézmény egy alapvető művészeti iskola, amely nem hasonlítható össze egy közismereti iskolával. Más a jogszabályban rögzített feladata, ebből következően más struktúrában működik, mások a dolgozók feladatai és máshogy oszlanak meg a feladatok a munkavállalók között. Az iskolában 2013 évtől kezdődően nem hoztak létre, nem szerveztek tanulócsoportokat, így azoknak vezetője sem lehetett. A perben nem volt vitatott, hogy a felperes nem is kapott tanulócsoport-vezetői megbízást. A felperes a perbeli időszakban az iskolában pedagógusként végezte munkáját, a zeneiskolai pedagógus munkakörhöz tartozó feladatokat látott el. Ezek a feladatok nem feleltethetők meg egy annál jóval összetettebb, nagyobb felelősséggel járó, többletmunkát jelentő osztályfőnöki beosztásnak. A felperes egyéni foglalkozásokat tartott a növendékeinek, feladata leginkább egy általános iskolai tantárgy tanárának felel meg azzal a különbséggel, hogy itt az órán egyszerre nem több, csupán egy tanuló van. Nagyrészt iratellenesek és bizonyítással alá nem támasztottak az ítélet indokolásának [1]-[2] bekezdésében meghatározott részei, így az, hogy a felperes ellátta volna a következő feladatokat: a tanulói részére rendszeresen közös foglalkozásokat és szakmai, illetve nem szakmai jellegű társas programokat szervezett (pl. növendékhangverseny, külső helyszíneken hangversenyek látogatása, vendégszereplések megszervezése, szabadidős programok, táborok); a felperes feladata lett volna a hozzá járó tanulók tekintetében a gyermekjóléti, szükség esetén a gyermekvédelmi feladatok ellátása, a zeneiskolába járó gyerekek lelki

fejlődésének nyomon követése; év elején a tűzvédelmi és balesetvédelmi oktatás megtartása, a házirend ismertetése és szülők részére a szülői értekezlet megtartása. Ezeket a feladatokat a felperes nem végezte. Ezen feladatok bizonyításra nem kerültek. Az egyéb, az ítéletben a felperes által ellátottként rögzített feladatok ellenben olyan jellegűek, amelyek nem osztályfőnöki, vagy tanulócsoporthoz vezetői feladatok, hanem azok valamennyi alapfokú művészeti oktatási intézményben dolgozó pedagógus munkakörébe tartozóak.

[15] A felperes a perbeli időszakban nem valósított meg olyan közös foglalkozásokat, amelyeken az általa tanított tanulók közösen, tanulócsoporthoz vettek volna részt. A tanév elején tartott értekezletek kizárólag a felperes által oktatott diákok egyéni oktatására vonatkozó időpontok egyeztetése érdekében kerültek megszervezésre, ami nem feleltethető meg egy közismereti iskolában tartott szülői értekezlettel.

[16] Hivatkozott arra is, hogy a KRÉTA rendszer eredendően a közismereti iskolák részére lett kifejlesztve, az alapfokú művészetoktatási intézmények sajátosságait nem kezelte. Ebből fakadóan egy számítógépes szoftverben eredő megnevezésből nem lehet eljutni a felperes munkavégzési helyén betöltött státuszára, munkakörére.

[17] A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. Hivatkozásképpen előadta, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és az alapján helyes jogi következtetést vont le. Az alperes hitelt érdemlően nem tudta bizonyítani azon tényállítást, hogy a 2013. év szeptemberében kiteljesedő legutóbbi nagy szervezeti átalakítással együtt a felperest foglalkoztató zeneiskolában folyó munka a korábbiaktól eltérően került megszervezésre, nem hoztak létre tanulócsoporthozokat. Az alperes által meghallgatni kért tanúk az iskola belső tényleges működési rendjét nem ismerték, arról sem tudtak nyilatkozni, hogy az intézményben 2013 után a gyerekek csoportos formában hogyan szerveződtek, ki végezte el a gyerekek vonatkozásában azokat a feladatokat, amelyek az alperes által is elismerten korábban tanulócsoporthoz vezetői feladatok voltak. A felperes által indítványozott tanúk alátámasztották, hogy a zeneiskolai működés megszervezése 2013 után teljes egészében úgy történt, mint korábban. Amennyiben az alperes vitatta a felperes tényállításait, határozott bizonyítási indítványt kellett volna előterjesztenie ennek ellenbizonyítására, de ezzel a lehetőséggel nem élt, azt elmulasztotta. Elmulasztotta figyelembe venni azt is, amit meghallgatás során dr. Szülő tanú válaszolt a bíró kérdésére, mely szerint a felperes egyszerre foglalkozott 15-20 gyerekekkel. A zeneiskola a belső működés megszervezése során ténylegesen változatlanul fenntartotta azokat a csoportokat, amikre nézve számos lényeges feladat ellátása egységesen merült fel. Az alperes érvelése azon a fordított logikai érvelésen alapszik, hogy ha nem kapott senki tanulócsoporthoz-vezetői megbízást, az azt jelenti, hogy nem voltak tanulócsoporthozok. Ezzel szemben tanú.. tanú úgy nyilatkozott, hogy azt az adminisztrációt, amit egy iskolai osztályban az osztályfőnök végez, nálunk mind a zenetanár végzi.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[18] A fellebbezés – az alábbiak szerint – megalapozatlan.

[19] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és a megfelelő jogszabályi rendelkezések helytálló alkalmazásával hozott érdemi döntése is helyes, ezért azt a másodfokú bíróság a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 383.§ (2) bekezdése alapján – a jogi indokolás kiegészítésével – helybenhagyta.

[20] A Kjt. 75. § (1) bekezdése alapján járó többletfeladatokért, az általánostól eltérő munkafeltételekért járó pótlékot határozott meg a perbeli időben hatályos 326/2013. Korm. rendelet 16. § (2) bekezdése az alapfokú művészeti iskolában önálló tanulócsoporthoz vezetői feladatok ellátásáért. A Kjt. 75. § (1) bekezdéséhez fűzött indokolás szerint az illetménypótlék az általánostól eltérő munkaköri feladatok jellegére, a feladat ellátásának speciális körülményeire, illetve a munkavégzés helyére tekintettel járó illetményelem. Ebből kifolyólag a pótlék az általános pedagógusi munkakörbe tartozó feladatok ellátásáért nem jár.

[21] A másodfokú bíróság egyetértett azzal az alperesi állásponttal, hogy a KRÉTA rendszerben az osztályfőnöki jogosultság rögzítése a felperest önmagában nem jogosítja pótléokra. Nem volt vitatott, hogy a felperes nem volt osztályfőnök, a kereset jogalapja is azon felperesi állítás volt, hogy a felperes a peresített időszakban önálló tanulócsoporthoz vezetői feladatokat látott el, mely tényállítás tekintetében – az elsőfokú bíróság helyes bizonyítási kioktatása szerint is – a bizonyítás a felperest terhelte a Pp. 265.§ (1) bekezdése alapján. A felperes osztályfőnöki pótléokra jogosultságát a ténylegesen ellátott feladatai alapján kellett elbírálni annak vizsgálatával, hogy azok az általános pedagógusi munkakörhöz tartozó feladatok vagy tanulócsoporthoz vezetői feladatok voltak.

[22] A másodfokú bíróság hangsúlyozza, hogy a köznevelési intézményekre és a pedagógusokra vonatkozó jogi szabályozás többször lényegesen változott, miként a pótlékszabályozás is, melyre a felek maguk is több beadványukban rámutattak. Ezért önmagában az, hogy a felperes akár ugyanazon feladatokért 2010-től 2013-ig pótlékot kapott, automatikusan nem jogosítja őt a peresített időszakban igényelt pótléokra. Ugyancsak irreleváns a más zeneiskolákban és tankerületekben a pótlék kifizetése kapcsán folytatott gyakorlat. Lényegtelen továbbá a felperes feladatainak és a közismereti iskolák osztályfőnökei feladatának összehasonlítása, az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az alapfokú művészeti iskola tevékenysége és működése teljesen eltérő, speciális.

[23] Nem volt vitatott a perben, hogy más alapfokú művészeti intézmények SZMSZ-ével szemben a felperest foglalkoztató zeneiskola SZMSZ-e nem tartalmazta a tanulócsoporthoz meghatározását és a tanulócsoporthoz vezetői feladatokat sem, bár azt rögzítette, hogy „önálló tanulócsoporthoz vezető az, aki a jogszabály szerinti osztályfőnöki, tanulócsoporthoz vezetői feladatokat lát el. A feladat ellátására az intézményvezető egy adott tanévre bízta meg a tanulócsoporthoz vezetőt, akit ez idő alatt jogszabály szerinti pótlék illet meg”. Ez azonban teljesen semmitmondó, közhelyszerű meghatározás, azaz a tanulócsoporthoz vezetői feladatok meghatározása tekintetében nem vehető figyelembe. Helyesen állapította meg az elsőfokú

bíróság, hogy önmagában az írásbeli megbízás hiánya, ha egyébként megállapítható a tanulócsoporthoz és a tanulócsoporthoz vezetői feladatok ellátása, nem járhat azzal a jogkövetkezéssel, hogy a felperes ne lenne jogosult pótlékra. Ugyancsak nem von maga után ilyen jogkövetkezést a tartalmatlan, közhelyszerű SZMSZ rendelkezés.

[24] Az alperes a perben állította, hogy a zeneiskolában folyó munka a korábbiaktól eltérően került megszervezésre, a zeneiskolában 2013. évtől kezdve tanulócsoporthoz nem voltak, tanulócsoporthoz vezetői feladatok sem merültek fel, a szélesebb közösséget érintő szervezési és adminisztratív feladatokat az intézményvezető, az intézményvezető-helyettesek és a munkaközösségvezetők (tanszakvezetők) látják el. Ugyanakkor azt az alperes is elismerte, hogy a tanulócsoporthoz vezető egy adott közösség, csoport, osztály közös ügyeit intézi, a közösséghez tartozó egyének és a kollektíva ügyében ad tájékoztatást, végez szervezési feladatokat, adminisztrál, közös foglalkozásokat vezet, gyermekjóléti, gyermekvédelmi hatásköröket gyakorol, szervezett formában házirendet ismertet, balesetvédelmi oktatást tart (ellenkérelem 3. oldal), ezek a tanulócsoporthoz vezetői feladatok, melyeket a felperes 2010-2012. évi megbízólevelei is tartalmaznak. Emellett pedig a 12. számú jegyzőkönyvben úgy nyilatkozott, hogy az SZMSZ erre vonatkozó rendelkezése hiányában a tanulócsoporthoz vezetői feladatokat a felperes korábbi tanuló-csoport vezetői megbízásának tartalma alapján lehet megállapítani. A felperes ezzel egyezően adta elő, hogy a tanári munkaköri leírásban nincsenek benne olyan feladatok, minthogy az iskola belső rendje szerint a gyermekjóléti, adott esetben a gyermekvédelmi feladatokat ellátja, a balesetvédelmi oktatást megtartja, vagy a házirendet ismertesse (21.M.771/2020/12.). Állította, hogy ezen feladatokat ellátta. A peres felek egyező előadása alapján a fent felsoroltak tanulócsoporthoz vezetői feladatok voltak, de a másodfokú bíróság vizsgálta, hogy a felperes egyéb feladatai közül melyek minősültek általános pedagógusi feladatnak és melyek tanulócsoporthoz vezetői feladatnak.

[25] Az Nkt. 62. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a pedagógus alapvető feladata a rábízott gyermekek, tanulók nevelése, oktatása, iskolában a kerettantervben előírt törzsanyag átadása, elsajátításának ellenőrzése, sajátos nevelési igényű tanuló esetén az egyéni fejlesztési tervben foglaltak figyelembevételével. Ezzel összefüggésben kötelessége különösen, hogy

a) nevelő és oktató munkája során gondoskodik a gyermek személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról, ennek érdekében tegyen meg minden tőle elvárhatót, figyelembe véve a gyermek egyéni képességeit, adottságait, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét,

b) a különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel egyénileg foglalkozzon, szükség szerint együttműködjön gyógypedagógussal, konduktorral vagy a nevelést, oktatást segítő más szakemberekkel, a hátrányos helyzetű gyermek, tanuló felzárkózását elősegítse,

c) segítse a tehetségek felismerését, kiteljesedését, nyilvántartsa a tehetséges tanulókat,

f) a szülőt (törvényes képviselőt) rendszeresen tájékoztassa a tanuló iskolai teljesítményéről, magatartásáról, az ezzel kapcsolatban észlelt problémákról, az iskola döntéseiről, a gyermek tanulmányait érintő lehetőségekről,

g) a gyermek testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében tegyen meg minden lehetséges erőfeszítést: felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és

betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő - és szükség esetén más szakemberek - bevonásával,

m) a pedagógiai programban és az SZMSZ-ben előírt valamennyi pedagógiai és adminisztratív feladatait maradéktalanul teljesítse,

r) a gyermek, tanuló érdekében együttműködjön munkatársaival és más intézményekkel.

[26] A fent felsorolt és a perben a felperes által hivatkozott feladatok a tanulók neveléséhez, oktatásához kapcsolódó kötelezettségek, általános pedagógusi munkaköri feladatnak minősülnek. Kneitner József tanú is elmondta vallomásaiban, hogy a zenetanárok is tartják a kapcsolatot a szülőkkel, hiszen ez minden pedagógusnak a feladata.

[27] A felperes ezeken túl egyéb, az alperes által nem vitatott feladatokat is ellátott: a hiányzásokat adminisztrálta, az ellenőrzőt kitöltötte, a félévi értesítőt és a bizonyítványokat kiállította, szervezte a vizsgákat, a naplót vezette, a melléktárgyak (szolfézs, zenekar, kamarazenekar, kórus, zeneelmélet-zenetörténet) látogatását nyomon követte, az ezzel kapcsolatos adatokat a főtárgyi naplóba bejegyezte és vezette, kitöltötte a törzslapot, az összesítőt, a tandíjak és a térítési díjak befizetését adminisztrálta, valamint szülői értekezletet tartott, igaz, az alperes előadása szerint csak az órarendi időpontok egyeztetése végett. Mindezek mellett a felperes a furulyazenekart is vezette.

[28] tanú2. pedig tanúvallomásaiban elmondta, hogy a zeneiskola vezetője állította be a KRÉTA-ban, hogy a felperes osztályfőnökként jelenjen meg, mely beállítás nem volt kötelező, csak lehetőség volt. A felperes osztályfőnöki jogosultsága egy pedagógushoz képest számárra többletfeladatokat és többletjogosítványokat jelentett.

[29] A perbeli időben hatályos, a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 112. § (1)-(3) bekezdései szerint a pedagógus csak a nevelő-oktató munkával összefüggő feladatokhoz nélkülözhetetlen ügyviteli tevékenységet köteles elvégezni. Az osztályfőnök vezeti az osztálynaplót, a törzslapot, kiállítja a bizonyítványt, és vezeti a továbbtanulással összefüggő nyilvántartást. Az alapfokú művészeti iskolában a hangszeres vagy a csoportos tantárgyat oktató szaktanár - az intézményvezető megbízása alapján - vezeti az egyéni és a csoportos foglalkozási naplót, a törzslapot, valamint kiállítja a bizonyítványt. Ez tehát nem munkaköri kötelezettsége a szaktanárnak, hanem az intézményvezető megbízása alapján jár el. Az alperes nem vitatta, hogy a felperes ezen adminisztratív feladatokat ellátta. A felperes által ellátott adminisztratív feladatok 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 112. § (1) és (3) bekezdése alapján nem tartoztak a munkaköri feladatai közé, azt megbízás alapján látta el, attól függetlenül, hogy írásbeli megbízást nem kapott. Mindezek alapján még a saját jogi álláspontja szerint sem helytálló az alperes azon hivatkozása, hogy a felperes csak olyan feladatokat látott el, amely valamennyi pedagógusnak a munkáját képezi, tekintettel arra, hogy az alperes a felperes adminisztratív feladatait nem vitatta.

[30] Az alperes a fellebbezésében vitatta az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást és az alábbi felperesi feladatok ellátását: a tanulók részére rendszeresen közös foglalkozások és szakmai, illetve nem szakmai jellegű társas programok szervezése (pl. növendékhangverseny, külső helyszíneken hangversenyek látogatása, vendégszereplések megszervezése, szabadidős programok, táborok); a hozzá járó tanulók tekintetében a gyermekjóléti, szükség esetén a gyermekvédelmi feladatok ellátása, a zeneiskolába járó gyerekek lelki fejlődésének nyomon követése; év elején a tűzvédelmi és balesetvédelmi oktatás megtartása, a házirend ismertetése és szülők részére a szülői értekezlet megtartása. A közös foglalkozások, iskolán belüli és kívüli programok, fellépések szervezését tanúl és Szülő tanú egyértelműen megerősítette tanúvallomásában, miként azt is, hogy a tanulóknak a balesetvédelmi oktatást és a házirend ismertetését zenetanárként a felperes végezte el. A gyermekjóléti, gyermekvédelmi feladatok kapcsán tanúl tanú elmondta, hogy a feladatokkal kapcsolatos belső rendet a vezetőség állítja össze, az azonban főként zenetanárookra ró feladatokat.

[31] A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény (a továbbiakban: Nkt.) 25. § (1), (4) bekezdései előírja, hogy a köznevelési intézmény működésére, belső és külső kapcsolataira vonatkozó rendelkezéseket a szervezeti és működési szabályzat (a továbbiakban: SZMSZ) határozza meg. A köznevelési intézmény SZMSZ-ét, a nevelési-oktatási intézmény házirendjét nevelési-oktatási intézményben a nevelőtestület, más köznevelési intézményben a szakalkalmazotti értekezlet az óvodaszék, iskolaszék, kollégiumi szék, továbbá az iskolai vagy a kollégiumi diákönkormányzat véleményének kikérésével fogadja el. Az SZMSZ és a házirend azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul, a fenntartó egyetértése szükséges. Az SZMSZ és a házirend nyilvános.

[32] A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 4.§ (1)-(2) bekezdései szerint az SZMSZ-ben kell meghatározni – egyebek mellett – a működés rendjét, a vezetők és a szervezeti egységek közötti kapcsolattartás rendjét, formáját, továbbá a vezetők közötti feladatmegosztást, a külső kapcsolatok rendszerét, formáját és módját, beleértve a pedagógiai szakszolgálat, a pedagógiai szakmai szolgálatokkal, a gyermekjóléti szolgálattal, valamint az iskola-egészségügyi ellátást biztosító egészségügyi szolgáltatóval való kapcsolattartást, az intézményvezető feladat- és hatásköréből leadott feladat- és hatásköröket, mindazokat a kérdéseket, amelyek meghatározását jogszabály előírja, továbbá a nevelési-oktatási intézmény működésével összefüggő minden olyan kérdést, amelyet jogszabály rendelkezése alapján készített szabályzatban nem kell, vagy nem lehet szabályozni, a gyermekek, tanulók egészségét veszélyeztető helyzetek kezelésére irányuló eljárásrendet.

[33] Mind az alperes, mind a tanúként meghallgatott tanú3. szakmai igazgató-helyettes elmondta, hogy az SZMSZ az alperes belső működése tekintetében meghatározó jelentőségű, gyakorlatilag az intézmények SZMSZ-ei rögzítik, hogy egy intézményben milyen feladatok merülnek fel és azokat ki végzi el. A másodfokú bíróság szerint is alapvető jelentőségű az SZMSZ az alperes működésének és a felperes feladatainak megállapítása szempontjából, az azonban az elsőfokú eljárásban nem került becsatolásra, annak mindösszesen egy oldala állt rendelkezésre. Ezért a másodfokú bíróság az 1.Mf.31.214/2022/7. számú végzésben tájékoztatta a peres feleket, hogy észlelte, hogy az

elsőfokú bíróság által végzett anyagi pervezetés nem volt teljeskörű és megfelelő. A másodfokú bíróság a végzésben megadta a helyes anyagi pervezetést: a másodfokú bíróság szerint a felperes munkaköri leírása és az alperes perbeli időre vonatkozó SZMSZ-ei olyan okiratok, amelyek a perbeli vita eldöntéséhez szükségesek. Az alperes működésének bizonyítása tekintetében az SZMSZ elsődleges fontosságú, a munkaköri feladatok vonatkozásában pedig a munkaköri leírás lényeges okirati bizonyíték. Egyúttal a másodfokú bíróság tájékoztatta a peres feleket a Pp. 237.§ (2) bekezdésben és a Pp. 522.§ (1) bekezdésben foglaltakról, valamint az Nkt. 25.§ (1) bekezdéséről és a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 4.§-ában foglaltakról. A Pp. 237.§ (2) bekezdése szerint, ha a perfelvételi nyilatkozat nem terjed ki valamely lényeges tény vonatkozásában a bizonyításra vagy a felek között vita van abban, hogy valamely tény bizonyítása mely felet terheli, a bíróság az (1) bekezdésben foglaltakon túl tájékoztatja a feleket a bizonyíték rendelkezésre bocsátása, illetve a bizonyítás indítványozása elmulasztásának, valamint a bizonyítás esetleges sikertelenségének következményéről is. A Pp. 522.§ (1) bekezdés a) pontja szerint munkaügyi perben a munkáltatónak kell bizonyítania az igény elbírálásához szükséges belső szabályzatok, utasítások és a jogvita eldöntéséhez szükséges, a munkáltató működési körében keletkezett okiratok tartalmát. Mindezzel összefüggésben felhívta a másodfokú bíróság a feleket, hogy nyilatkozzanak: kérik-e figyelembe venni a nem megfelelő anyagi pervezetést, indítványozzák-e a peresített időszakra, valamint az összehasonlítás végett hivatkozott korábbi, 2010-2012-es időszakra vonatkozó alperesi SZMSZ-k teljes terjedelemben való becsatolását, továbbá a felperesi munkaköri leírások beszerzését. Az alperes a felhívásra úgy nyilatkozott, hogy további indítványa nincs, a felperes egyáltalán nem nyilatkozott.

[34] Mindezt a másodfokú bíróság úgy értékelte, hogy az alperes a Pp. 522.§ (1) bekezdés a) pontja szerint rá háruló bizonyítási érdeknek, így az igény elbírálásához szükséges belső szabályzatok, utasítások és a jogvita eldöntéséhez szükséges, a munkáltató működési körében keletkezett okiratok tartalmát nem bizonyította. Ezáltal megalapozatlanul kifogásolta a tényállás körében a tanúvallomásokkal igazolt azon ténymegállapításokat, hogy a felperes a tanulói részére rendszeresen közös foglalkozásokat és szakmai, illetve nem szakmai jellegű társas programokat szervezett (pl. növendékhangverseny, külső helyszíneken hangversenyek látogatása, vendégszereplések megszervezése, szabadidős programok, táborok); a felperes feladata volt a hozzá járó tanulók tekintetében a gyermekjóléti, szükség esetén a gyermekvédelmi feladatok ellátása, a zeneiskolába járó gyerekek lelki fejlődésének nyomon követése; év elején a tűzvédelmi és balesetvédelmi oktatás megtartása, a házirend ismertetése és szülők részére a szülői értekezlet megtartása. Ezen feladatok egyértelműen nem tartoznak a zenetanár munkaköri feladatai közé, az alperes által is elismerten tanulócsoporthoz vezetői feladatok voltak, amely ellenében a felperest megillette az osztályfőnöki pótlék.

[35] Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.

Záró rész

[36] A felperes fellebbezési ellenkérelmében költséget nem számított fel, ezért a másodfokú bíróság a költség tárgyában való határozathozatalt a Pp. 82.§ (3) bekezdése alapján mellőzte.

[37] Az alperes az illetékekről szóló 1990. évi CXIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5.§ (1) bekezdése alapján személyesen illetékmentes, ezért a le nem rótt fellebbezési illetéket a Pp. 95. § (1) bekezdése alapján a Magyar Állam viseli. A fellebbezési illeték összege az Itv. 46. § (1) bekezdésén alapul.

[38] A másodfokú bíróság a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[39] Az ítélet elleni fellebbezést a Pp. 365. § (2) bekezdése kizárja.

Budapest, 2023. január 12.

dr. Vajas Sándor s.k.
dr. Kovács Edit s.k.
a tanács elnöke
bíró

dr. Kulisity Mária s.k.
előadó bíró